

En fi no descartem del tot una tercera possibilitat: que sigui una variant mossàrab de 'canemars', collectiu del ll. CANNĀBIS amb síncope de la vocal medial i vocalització de la -N-; però per explicar la -ġ- caldria una forma amb -ny-, com *cànyom*, i això no és possible en mossàrab, on NN no pot donar sinó *n*.

Pot ser antiga la variant *ġaymári* que AMAlcover dóna com a pròpia d'alguns vulgarment a Manacor (BDLC, IV, 234); *u* que pot resultar de vocalització diferent d'una consonant, confirma el caràcter secundari de la *ġ*: totes dues resultarien de *r* o *l*, i tant podrien venir (amb dissimilació) de la *n* de GRAMINALES com de la *s* de CHASMA.

-CALAF, *Bini-* (Alaior, Men. 11, e-10)

Nom d'una antiga alqueria que ha originat una sèrie de topònims: Bicalaf Vell, B. Nou, Talaia de B., Enderrossall de B., es Maresos de B., Casolans de B. i Torre de B.

Joan Ramis⁵ cita *Rafal de Benicalaff*, doc. l'any 1287. Rosselló Vaquer⁶ cita del segle XIII a Mallorca, l'alqueria *Benicalaf*; i un *rafal Benicaraf* dels anys 1287 i 1343.⁷

Hi ha evident identitat amb el nom de la vila de Calaf, a la Segarra, i també hi ha un Calaf en el Baix Maestrat (t. de Vilanova d'Alcolea). Al capdavall també pot ser que *Calafi* (Ferrerries, 6, d-7) no vingui de *qál'a Yábya* com es diu a la cèdula corresponent, sinó del gentilici àrab vulgar de *Calaf*. D'altra banda té l'aire d'un derivat mossàrab el nom d'El Calafutx (t. de Pinós de Mondòver). I la vila de Calafell, del Baix Penedès.

Que hi ha un nom de persona àrab *Ĥálaf* és ben segur (veg. els testimonis beduïns que en dóna Hess v. Wyss 21) i d'aquest i d'altres de la mateixa arrel *Gouv. Gen. Alg.*, 221a, 218. Que d'aquí vingui el nom de la grossa i antiga vila de Segarra no ho és tant (encara que el trasllat d'accent no faci escrúpol, i la regla que *ĥ* dóna *f* més aviat que *c*-, admeti excepcions, més aviat tardanes) ara que sabem que hi havia *f* en sorotàptic. De tota manera és probable que el nom menorquí vingui de l'àrab, car llavors la *c*-sempre es podria justificar per influència del *Calaf* del Principat. Tanmateix serà bo no ignorar l'existència del nom menorquí (de relatiu valor) en la qüestió etimològica del de Segarra.

5. JOAN RAMIS I RAMIS, *Alquerías o posesiones de Menorca en el año 1815* (Maó 1815), p. 23.

6. RAMON ROSSELLÓ VAQUER, *Història de Campos. I. De la prebisdoria al segle XVI* (Campos, Imp. Roig, 1977), p. 49.

7. Comunicació oral de Ramon Rosselló Vaquer.